

ฟาร์มแซลมอนในออสเตรเลียมีการใช้ยาปฏิชีวนะในการเพาะเลี้ยงเพิ่มขึ้นมหาศาล

ระหว่างปี ๒๕๕๘-๒๕๕๙ บริษัท Tassal ซึ่งเป็นผู้เพาะเลี้ยงปลาแซลมอนรายใหญ่ของออสเตรเลีย ที่ตั้งอยู่ในรัฐทัสมาเนีย มีการใช้ยาปฏิชีวนะในการเพาะเลี้ยงปลาแซลมอนปริมาณ ๓๐๑ กิโลกรัม ซึ่งเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๔๔๓ หรือคิดเป็นการให้ยาปฏิชีวนะจำนวน ๙.๘ กรัม ต่อปลา ๑ ตัน ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๕๓ เมื่อเทียบกับข้อมูลเมื่อ ๓ ปีที่ผ่านมา โดยข้อมูลจาก Tasmania's Department of Primary Industries แสดงให้เห็นว่า ในปี ๒๕๕๕ ผู้เพาะเลี้ยงปลาแซลมอนมีการใช้ยาปฏิชีวนะจำนวน ๔๘.๔ กิโลกรัม และในปี ๒๕๕๘ มีการใช้ยาปฏิชีวนะจำนวน ๓๒.๓ กิโลกรัม จนเมื่อถึงปี ๒๕๕๙ มีการใช้ยาปฏิชีวนะจำนวนเพิ่มขึ้นถึง ๘๐๐ กิโลกรัม โดยส่วนใหญ่เป็นการใช้ยา Oxytetracycline มีเพียงร้อยละ ๑ ที่ใช้ยา Trimethoprim ยาปฏิชีวนะทั้ง ๒ ชนิดนี้จัดที่อยู่ในประเภทยาต้านจุลชีพสำคัญมากในมนุษย์ องค์การอนามัยโลกหรือ World Health Organisation (WHO) ได้ออกมาเตือนเกี่ยวกับการใช้ยาปฏิชีวนะเกินขนาดในมนุษย์และสัตว์ รวมถึงสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยง ซึ่งก่อให้เกิดการดื้อยาของเชื้อโรคร้ายแรง (Drug-resistant superbugs) เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งเป็นความเสี่ยงระดับโลกที่รุนแรงและเร่งด่วนที่สุด

โฆษกของบริษัท Tassal ชี้แจงว่า ในระยะเวลา ๑๕ ปีที่ผ่านมา ผู้เพาะเลี้ยงปลาแซลมอนทั่วโลกและในรัฐทัสมาเนียลดการใช้ยาปฏิชีวนะลง ในระหว่างปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๒ บริษัทมีการใช้ยาปฏิชีวนะถึง ๔.๒ ตัน ก่อนที่จะลดจำนวนการใช้ลงอย่างต่อเนื่อง บริษัทชี้แจงอีกว่า ได้ใช้ยา Oxytetracycline เพื่อรักษาการระบาดของโรคติดเชื้อ Yersinia ในปี ๒๕๕๙ และบริษัทมีการจัดการการใช้ยาปฏิชีวนะที่เป็นไปตามกฎระเบียบที่ได้รับอนุญาตเพื่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภค และอยู่ในความควบคุมของสัตวแพทย์อีกด้วย บริษัท Tassal ให้ข้อมูลว่า ในปี ๒๕๖๐ ปลาในฟาร์มได้ผ่านการทำวัคซีนเรียบร้อยแล้ว จึงมั่นใจว่าจะไม่มีความจำเป็นต้องใช้ยาปฏิชีวนะ ฟาร์มมีการใช้การใช้ทรัพยากรน้ำหลายรูปแบบ เช่น น้ำเค็ม น้ำจืดและน้ำจืด ซึ่งเมื่อเกิดโรคจึงจำเป็นต้องใช้ยาปฏิชีวนะและการจัดการที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ บริษัท Tassal มีความสามารถในการผลิตปลาแซลมอนถึงปีละ ๒๕,๐๐๐ ตัน

ในระหว่างปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗ ผู้เพาะเลี้ยงปลาแซลมอนอื่นๆ ได้แก่ Huon Aquaculture มีการลดการใช้ยาปฏิชีวนะถึงร้อยละ ๙๕ หรือคิดเป็นการใช้ยาปฏิชีวนะในปริมาณ ๕.๔๕ กิโลกรัม ซึ่งเป็นอัตราการใช้ยา Trimethoprim ที่ลดลงอย่างมาก นาย Steve Percival ผู้จัดการทั่วไปของบริษัทกล่าวว่า บริษัทมีการใช้ยา Oxytetracycline แต่มีความต้องการที่จะใช้ยา Trimethoprim มากกว่าเนื่องจากมีความกังวลถึงผลกระทบในการใช้ยา Oxytetracycline ต่อสุขภาพมนุษย์ เมื่อทางบริษัทจำเป็นต้องใช้ยาปฏิชีวนะ บริษัทจะมีการควบคุม ดูแล และปฏิบัติตามกฎระเบียบของภาครัฐอย่างเคร่งครัด และมีการใช้ยาในปลาเฉพาะเมื่อยังไม่ถึงระยะเวลาในการจับ ในส่วนของคู่แข่งอย่างบริษัท Petuna มีการลดการใช้ยาปฏิชีวนะโดยการพัฒนาวัคซีนเพื่อทดแทน แต่ยังคงใช้ยาเมื่อมีความจำเป็น และจะทิ้งระยะเวลาก่อนที่จับปลาในระยะหนึ่งเพื่อลดการตกค้างในตัวปลา

Australian Commission on Safety and Quality in Health Care ให้ข้อมูลเพิ่มเติมต่อกรณีดังกล่าวว่า ความกดดันในภาคธุรกิจจะเป็นตัวขับเคลื่อนให้มีการลดลงของการใช้ยาปฏิชีวนะ และภาคอุตสาหกรรมแซลมอนพยายามพัฒนาวัคซีนเพื่อลดการใช้ยาปฏิชีวนะ ทั้งนี้ พบการใช้ยา

Oxytetracycline ในออสเตรเลียระดับต่ำ และไม่มีหลักฐานแสดงเด่นชัดว่า มนุษย์มีความเสี่ยงที่จะได้รับแบคทีเรียที่อาศัยจากการบริโภคเนื้อสัตว์

ผลิตภัณฑ์ปลาแซลมอนจากรัฐทัสมาเนียจัดว่าเป็นสินค้าที่ดีที่สุดในโลก ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ปลาแซลมอนจากรัฐทัสมาเนียมีมาตรฐานการผลิตสูง รวมไปถึงการวิจัยและพัฒนาคุณภาพที่ดีที่สุด ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ปลาแซลมอนพยายามเรียกร้องให้หน่วยงาน Environmental Tasmania พิจารณาจัดทำกรรับรองระบบการตรวจสอบย้อนกลับและความโปร่งใส (Traceability and Transparency) ซึ่งเป็นมาตรฐานสำคัญในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ แต่กลับไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ภาคอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ปลาแซลมอนจึงดำเนินการขอใบรับรองจากหน่วยงานเอกชน Aquaculture Stewardship Council (ASC) ซึ่งเป็นองค์กรอิสระในการตรวจสอบและออกใบรับรองระบบมาตรฐานให้กับกรเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ทั้งนี้ มีเพียงบริษัท Tassal และ Petuna ที่ได้รับใบรับรองจาก ASC การดำเนินการเพื่อที่จะได้รับการรับรองจาก ASC มีวัตถุประสงค์ในการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในผู้บริโภค และเพื่อให้สาธารณชนให้เข้าใจถึงมาตรการตรวจสอบย้อนกลับและความโปร่งใส ซึ่งเป็นการตรวจสอบตั้งแต่การเพาะเลี้ยง ระบบความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน ทรัพยากรบุคคล และห่วงโซ่การผลิตตั้งแต่การจับ ขนส่ง และการค้า ซึ่งระบบดังกล่าวมีมาตรฐานเดียวกันกับ Forest Stewardship Council (FSC) ซึ่งเป็นมาตรฐานการรับรองสำคัญที่จะแสดงให้เห็นว่า การเพาะเลี้ยงปลาแซลมอนมีมาตรฐานการผลิตที่มีคุณภาพและมีการพัฒนาที่ยั่งยืน

ที่มา:

<http://www.smh.com.au/national/health/antibiotics-in-salmon-tassal-quadruples-amount-rivals-reduce-or-eliminate-use-20170731-gxm5ms.html>

<https://www.undercurrentnews.com/2017/08/03/aussie-salmon-farmer-tassal-quadruples-use-of-antibiotics/>

<http://www.themercury.com.au/news/opinion/tassal-chief-and-ceo-proud-of-tasmanian-salmon-farming-techniques-and-sustainability/news-story/6efe22f025b3472361044e3f2db05da3>

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงแคนเบอร์รา
สิงหาคม ๒๕๖๐